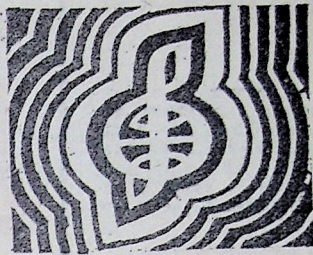

XXII МЕЖДУНАРОДЕН

ФЕСТИВАЛ „МАРТЕНСКИ

МУЗИКАЛНИ ДНИ“

КОНЦЕРТИ НА ЯШКИТЕ СИМФОНИЦИ

Двата концерта на Филхармонията „Молдова“ от град Яш се очаква с голям интерес, тъй като този оркестър е считан за един от най-добрите в Румъния, успешно съперничещ с Букурешките, а русенската публика беше уверена в това и от гостуването му преди четири години. От друга страна, нитересът бе подхранен и от участието в заключителния фестивален концерт на Представителния хор „Дунавски звуци“.

Първата вечер, под диригентството на Джордже Винтила, беше открита с увертюрата „Сияйна зора“ от Александър Райчев. Произведението, ясно като конструкция и като идеи на насоченост (в основата му е аякхана „Работническа песен“ от Георги Кирков), бе изпълнено с много емоционалност и ораторски патос, устремно, а едновременно прецизно. (Бих отбелязал, че рядко на фестивалния подиум ставаме свидетели на таква великолепно музикантско отношение и добросъвестност на гостуващите от чужбина оркестри към българските произведения — в спомениите ми се откроява може би само Курт Мазур с Гевандхаузен-оркестър). И още тук проличава качествата на яшките симфонии и на първо място на

първата — пълнозвучно емоционално свирене на всички музиканти — до последния туктаст, балансиран ансамбъл във и между групите, активен, но не форсиран тон, единна ансамблова агогика.

Може би най-трудният момент, в който проличава тази пълнозвучна музикална гъвкавост на оркестъра, беше аккомпаниментът на Концерт за цигулка № 7 от Моцарт. Солният Даниел Подловски явно е циркулар от висока класа, с безупречна техника и отличен инструментален зъм, но интерпретацията му на Моцарт е до известна степен специфична, тъй като бързите части на концерта бяха поднесени с чести сменни на темпа та на няколко такта или вътре в тактовете, което оркестър и диригент следяха виртуозно.

Пета симфония от Чайковски направи впечатление, от една страна, с великолената пластична фразировка, релефност на оркестровата фактура, забележителни солисти духачи — кларинетист, валдхорнист, флейтист, обонист, и от друга — с някои интонационни проблеми предимно в дървените инструменти, тромпети и тробони. Джордже Винтила дирижира спокойно, с пестелив, но внушаващ жест, пълно в рамките на

традиционната професионална интерпретация.

Деветата симфония от Бетховен, изпълнявана ежегодно на фестивала, дава винаги повод за сравнения, а дори и подвежда към класиране. Но точно това не бих искал да направя, защото съм свидетел как всяка интерпретация, всеки изпълнителски екип се явява със своите характерни особености, със своето усещане на тази творба. Представителният хор „Дунавски звуци“ за втори път ще в Русе с чужд оркестър (преди две години — с Берлинския радиооркестър — Фриц Рьоннер), но сега показва, че е великолен, опитен партньор на добрия диригент, откликвайки много гъвкаво на всички негови внушения и изисквания в момента на музичирането. С тебриет звук във форте и пиано, с усет за музикална фраза той защити достойно музикалната чест на града и може би само сопраните би трябвало да не се натоварват толкова в релативните, за да зазвучат още по-мощно и свежо в тази така трудна поради високия си регистър партия.

Квартетът солнисти обаче бе съставен от твърде нервностойни гласове, поради което беше много трудно да бъде балансиран (особено камерното

сопрано Веска Митева и оперния певец з. а. Стефан Димитров, или пък пътного алто на Лили Овчарова и лиричния и малко маниерен тенор на Божидар Митрушев).

И накрая искам да отбележа присъствието на великолепния и обаятелен музикант и диригент Пон Бану. (Между другото — първата вечер той свири кселлофон в оркестъра). Явно симфоничният оркестър на град Яш има свой стил на музичиране и това е стилът на неговия дългогодишен ръководител.

Би могло да се допусне, че академичният подход към изпълнението на Деветата симфония създава риска да се появи отегчение в залата, но тук не се случи нищо подобно. Дирижирайки с артистична лекота и непринуденост, Пон Бану насти първата част със звук, предпочитайки спокойното темпо, рамкирайки го с още по-бавно темпо на въвеждането и кодата; направи от втората част едно действително „скерцо“, третата бе достатъчно подвикана, за да не изглежда прелъгата, а четвъртата той поднесе в добрия смисъл на думата: театрално — с продължителни фермати, големи цезури, в широка динамична амплитуда. Явно е че усещането на темата на IV част — „възможно най-тихо“, демонстрирано и от Йосиф Конта с Букурешкия радиооркестър, е румънска традиция.

И така чудесните румънски гости — оркестър и диригент — и чудесният русенски хор „Дунавски звуци“ бяха достойни за тържествения финал на Марьтенските музикални дни, те направиха силно впечатление на публиката, като оставиха на бъдещия XXIII фестивал трудното задължение да търси други ярки художествени върхове.

Веселин БАИЧЕВ